

Sygn. akt I Ns 417/17

POSTANOWIENIE

Dnia 6 listopada 2018 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Lidia Kopczyńska

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Elżbieta Marciniak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 listopada 2018 r. w C.

sprawy z wniosku J. J. (1)

z udziałem J. J. (2), K. J., Gminy Miejskiej C.

o stwierdzenie nabycia spadku

I. stwierdza, że spadek po W. K. synu I. i M. z domu G., zmarłym 04.11.2004 r. w M., ostatnio stale zamieszkałym w C. na podstawie ustawy z dobrodziejstwem inwentarza nabyła Gmina Miejska C. w całości;

II. pozostawia wnioskodawcę i uczestników postępowania przy kosztach postępowania związanych z ich udziałem w sprawie.

I Ns 417/17

UZASADNIENIE

Wnioskodawca J. J. (1) we wniosku z dnia 24 listopada 2017 r. wnosił o stwierdzenie nabycia spadku po W. K. zmarłym w dniu 4 listopada 2004 r. w M., ostatnio stale zamieszkałym w miejscowości C..

W uzasadnieniu wniosku wnioskodawca wskazał, że nie wie, żeby spadkodawca pozostawił testament oraz poinformował, że nie ma wiedzy na temat spadkobierców. Jako uczestników postępowania wnioskodawca wskazał swoje rodzeństwo, którzy również nie byli spadkobiercami W. K.: J. J. (2) i K. J..

Pismem z dnia 3 marca 2018 r. wnioskodawca J. J. (1) rozszerzył swój wniosek wnosząc o dział spadku po W. K.. Wnioskodawca wskazał, że jedynym składnikiem spadku jest udział spadkodawcy w działce oznaczonej numerem (...) położonej w miejscowości Ł. gm. O. o powierzchni 32 arów o numerze ewidencyjnych (...). Wnioskodawca wnosił, aby działka została przyznana na jego wyłączną własność, bez obowiązku spłat na rzecz pozostałych spadkobierców.

Zarządzeniem z dnia 3 kwietnia 2018 r. Przewodniczący wniosek wnioskodawcy potraktował jako rozszerzenie wniosku o stwierdzenie nabycia spadku o dział spadku.

Wobec nie wskazania przez wnioskodawców spadkobierców W. K., postanowieniem z dnia 18 kwietnia 2018 r. Sąd zwrócił się do Urzędu Miasta C. oraz Dziennika Rzeczpospolita o zamieszczenia ogłoszenia w prasie o toczącym się postępowaniu spadkowym.

Wobec nie zgłoszenia się do udziału spadkobierców, postanowieniem z dnia 11 września 2018 r. Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze spadkobiercy ustawowego Gminę Miejską C..

Na rozprawie w dniu 6 listopada 2018 r. wnioskodawca podtrzymywał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Uczestnik postępowania Gmina Miejska C. wnosila o stwierdzenie nabycia spadku na podstawie ustawy.

Pozostali uczestnicy nie zajęli stanowiska w sprawie.

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Interes prawny wnioskodawcy w niniejszej sprawie wynika z faktu iż jest współwłaścicielem działki, która wchodzi w skład spadku po W. K.. Wnioskodawca J. J. (1) jest osobą obcą dla spadkodawcy W. K. zmarłego w dniu 4 listopada 2004 r. w M., synu I. i M. M.. Spadkodawca ostatnie miejsce zwykłego pobytu miał w C.. Zmarł jako wdowiec, nie miał dzieci (dowód: postanowienie Sądu Rejonowego w Radomiu – k. 7 akt I Ns 625/15, wypis z rejestru gruntów – k. 8 akt I Ns 625/15, zapewnienie wnioskodawcy – protokół k. 33, wniosek k. 8, odpis skrócony aktu zgonu k. 9).

Sprawa spadkowa po W. K. z wniosku J. J. (1) toczyła się już wcześniej przed tutejszym Sądem Rejonowym. W tym postępowaniu Sąd nie ustalił również innych spadkobierców ustawowym spadkodawcy. Postanowieniem z dnia 22 lutego 2016 r. postępowanie w sprawie I Ns 625/15 zostało umorzone. (dowód: postanowienie k. 27 akt I Ns 625/15)

Nie zostali wskazani spadkobiercy ustawowi zmarłego W. K., z tego względu Sąd postanowił zwrócić się do Dziennika Rzeczpospolita, aby ten zamieścił ogłoszenie wzywające wszystkich spadkobierców zmarłego W. K. ,żeby w terminie 3 miesięcy o dacie ukazania się tego ogłoszenia zgłosili się do Sądu Rejonowego w Ciechanowie i udowodnili swoje prawa do spadku , gdyż w przeciwnym razie mogą być pominięci w postanowieniu o stwierdzenie nabycia spadku. Ogłoszenie to zostało zamieszczone również na stronie internetowej Sądu oraz wywieszono na tablicy informacyjnej na okres 1 miesiąca. (dowody: postanowienie k. 33-34, ogłoszenie sądowe k. 37, ogłoszenie w gazecie k. 42)

W wyznaczonym w opublikowanym ogłoszeniu terminie nie zgłosili się żadni spadkobiercy ustawowi zmarłego W. K.. W związku z tym , że ostatnim miejscem stałego pobytu zmarłego była miejscowość C., Sąd wezwał do udziału w niniejszej sprawie Gminę Miejską C. w charakterze spadkobiercy ustawowego (dowód: postanowienie k. 71)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach sprawy I Ns 417/17 i I Ns 625/15 tutejszego Sądu, dokumentów dołączonych do akt sprawy i zapewnienia wnioskodawcy (k. 33 akt).

Sąd uwzględnił dołączone dokumenty, ich prawdziwość nie była kwestionowana ani nie budzi wątpliwości. Sąd stan faktyczny ustalił przede wszystkim na podstawie: aktów stanu cywilnego, postanowień Sądu, ogłoszenia sądowego oraz ogłoszenia w gazecie, wypisu z rejestru gruntów, zapewnienia wnioskodawcy J. J. (1). Zgromadzone w sprawie dokumenty rzeczywiście były sporządzone, a w ich treść nie ingerowano, nie były przerabiane. Sąd dał wiarę zapewnieniu J. J. (1), gdyż znalazło potwierdzenie w zgromadzonych w sprawie dokumentach.

Stan faktyczny ustalony przez Sąd jest bezsporny i żadna ze stron postępowania go nie kwestionowała.

Sąd zważył co następuje:

Wniosek wnioskodawcy J. J. (1) o stwierdzenie nabycia spadku jako osoby obcej dla zmarłego W. K. jest w ocenie Sądu jest uzasadniony. Wniosek może złożyć każdy, kto jest zainteresowany w wywołaniu skutków prawnych związanych z prawomocnym stwierdzeniem nabycia spadku, w szczególności skutków określonych w art. 1025 § 2 i art. 1027 k.c. Interes prawny pełni w tym wypadku funkcję legitymacyjną, a ściśle uprawnienia do wszczęcia postępowania o stwierdzenie nabycia spadku. Chodzi przy tym o obiektywny interes prawny, czyli obiektywną potrzebę wszczęcia postępowania (post. SN z dnia 28 stycznia 2009 r., IV CSK 361/08, OSNC-ZD 2010, nr 1, poz. 9).

W niniejszej sprawie wnioskodawca wykazał, że jest współwłaścicielem działki, która wchodzi w skład spadku po W. K.. W złożonych oświadczeniach w toku sprawy wnioskodawca jako swój interes prawny w niniejszej sprawie wskazał konieczność uregulowania sytuacji prawnej przedmiotowej działki w celu jej sprzedaży. Zgodnie z przytoczonymi powyżej przepisami, Sąd uznał, że wskazany przez wnioskodawcę interes prawny jest w pełni zasadny i może on wystąpić o stwierdzenie nabycia spadku po W. K..

W toku sprawy wnioskodawca sprecyzował swoje roszczenie wnosząc o dział spadku, którego przedmiotem jest w/w działka. Zgodnie z art. 680 k.p.c. we wniosku o dział spadku należy powołać postanowienie o stwierdzenie nabycia spadku. W związku z tym, że wniosek o dział spadku został złożony w toku toczącego się postępowania o stwierdzenie nabycia spadku w niniejszej sprawie, Sąd w pierwszej kolejności rozpoznał sprawę o stwierdzenie nabycia spadku. Po uprawomocnieniu się postanowienia z dnia 6 listopada 2018 r. o stwierdzenie nabycia spadku będzie możliwe rozpoznanie wniosku o dział spadku.

Zgodnie z art 670 § 1 k.p.c. Sąd spadku bada z urzędu, kto jest spadkobiercą oraz czy spadkodawca pozostawił testament. Badanie następuje w drodze odebrania zapewnienia od spadkobierców. Art. 671. § 1 k.p.c. przewiduje, że za dowód, że nie ma innych spadkobierców, może być przyjęte zapewnienie złożone przez zgłaszającego się spadkobiercę.

Z art. 672 k.p.c. wynika, że jeżeli zapewnienie nie było złożone albo jeżeli zapewnienie lub inne dowody nie będą uznane przez sąd za wystarczające, postanowienie w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku może zapaść dopiero po wezwaniu spadkobierców przez ogłoszenie. Zarządzenie przez Sąd ogłoszenia wzywającego spadkobierców jest obligatoryjne, jeśli złożone zapewnienie przez wnioskodawcę jest niewystarczające.

W niniejszej sprawie Sąd zamieścił ogłoszenia w prasie, budynku Sądu i lokalu Urzędu Miasta C., gdyż zapewnienie wnioskodawcy Sąd uznał za niewystarczające, gdyż nie zostali wskazani spadkobiercy ustawowi lub testamentowi. Sąd wezwał spadkobierców do zgłoszenia swojego udziału w sprawie i udowodnienia swoich praw do spadku w ciągu 3 miesięcy od ukazania się ogłoszenia pod rygorem pominięcia. Pomimo upływu terminu, nikt swojego udziału w sprawie nie zgłosił.

Z art 926§1 i §2 k.c. wynika, że powołanie do spadku wynika z ustawy albo z testamentu. Dziedziczenie z ustawy następuje wówczas, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy.

W niniejszej sprawie wnioskodawca we wniosku wskazał, iż nie był sporządzony testament. Uczestnicy postępowania również nie ujawnili, by testament spadkodawca sporządził. Tym samym zachodzi dziedziczenie ustawowe.

W myśl art. 931 § 1 k.c. w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek; dziedziczą oni w częściach równych. Jednakże część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż jedna czwarta całości spadku.

Zgodnie z art. 933§2 k.c. w braku zstępnych spadkodawcy, jego rodziców, rodzeństwa lub ich zstępnych, cały spadek przypada małżonkowi spadkodawcy.

W niniejszej sprawie spadkodawca W. K. w chwili śmierci był wdowcem. Pomimo zamieszczenia ogłoszenia nie zgłosili się spadkobiercy ustawowi zmarłego.

W związku z tym Sąd ustalił prawa do spadku po W. K. na podstawie art. 935 k.c., który wskazuje iż w braku małżonka spadkodawcy, jego krewnych i dzieci małżonka spadkodawcy, powołanych do dziedziczenia z ustawy, spadek przypada gminie ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy. Ostatnim miejscem stałego pobytu spadkodawcy była miejscowość C.. W związku z tym Sąd do udziału w sprawie w wezwał Gminę Miejską C..

Sąd jest związany wnioskiem tylko co do określenia osoby spadkodawcy, o tym zaś, kto dziedziczy spadek, orzeka z urzędu (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1950 r., Wa.C. 3/50, (...) 1950, nr 7, poz. 59; uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 1969 r., III CZP 132/68, OSNC 1969, nr 7–8, poz. 131; uchwała całej Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 26 października 1973 r., III CZP 13/73, OSNC 1974, nr 9, poz. 144).

W niniejszej sprawie wnioskodawca J. J. (1) prawidłowo udowodnił swój interes prawny w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku po W. K.. Jednakże w toku postępowania Sąd ustalił, że powołanym do dziedziczenia ustawowego na podstawie przepisów Kodeksu Cywilnego jest Gmina Miejska C.. Zgodnie z przepisami prawa cywilnego, jeżeli spadkodawca nie sporządził testamentu w pierwszej kolejności dziedziczą spadkobiercy ustawowi. W niniejszej

sprawie Sąd dołożył wszelkich starań, aby ustalić krąg spadkobierców. Jednakże nie udało się tych spadkobierców ustalić, przez co jedynym spadkobiercą ustawowym jest Gmina Miejska C. i dlatego Sąd stwierdził, że nabyła ona spadek po W. K..

O kosztach Sąd orzekł w oparciu o art 520§1 k.p.c., który ustanawia zasadę orzekania o kosztach w postępowaniu nieprocesowym i jest przepisem szczególnym w stosunku do ogólnych zasad dotyczących kosztów postępowania, zawartych w art. 98 i n. k.p.c. Obowiązek poniesienia kosztów postępowania związanych z udziałem w sprawie oznacza, że uczestnik ponosi koszty nie tylko tych czynności, które sam dokonał, ale i tych, które zostały dokonane przez sąd na jego wniosek. Odpowiednio do postępowania nieprocesowego stosuje się przepisy art. 98 w zakresie, w jakim określają one koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i do celowej obrony. Należy brać pod uwagę specyfikę poszczególnych spraw, należących do postępowania nieprocesowego, które mogą uzasadniać uznanie za koszty niezbędne również tych, które w danej sprawie poniesione być muszą (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 1987 r., III CZP 37/87, OSNC 1988, nr 10, poz. 138). Do takich kosztów w niniejszej sprawie należy zaliczyć wydatki związane z zamieszczeniem ogłoszenia. Sąd dokonał ogłoszenie w prasie, wydając na ten cel kwotę 533,33 zł z sum budżetowych. Zgodnie z art. 83 ust 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010r. nr 90 poz. 594) jeżeli przepisy ustawy przewidują obowiązek działania i dokonywania czynności połączonej z wydatkami z urzędu, sąd zarządzi wykonanie tej czynności, a kwotę potrzebną na ich pokrycie wykląda tymczasowo Skarb Państwa. Dotyczy to także dopuszczenia i przeprowadzenia przez sąd z urzędu dowodu niewskazanego przez stronę. Na podstawie art 83 ust. 2 ustawy w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie sąd orzeka o poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa wydatkach, stosując odpowiednio przepisy art. 113.

Z tych względów Sąd orzekł jak w sentencji postanowienia.